

Witam Klasę 7c ☺

Kontynuujemy naszą naukę historii.

Proszę, abyście uczyli się zgodnie z planem lekcji i dokładnie czytali tekst z podręcznika.

Postępujcie zgodnie z instrukcją umieszczoną poniżej.

1. Proszę o przesłanie najpóźniej do niedzieli 19.04. na adres urszula74@interia.pl zdjęć lub scanów odpowiedzi na następujące pytania do tematów zrealizowanych przed świętami:

- *Kiedy, z kim Polacy stoczyli bitwę warszawską i jaki był jej rezultat? Wyjaśnij, jakie były konsekwencje tego wydarzenia?* - temat: „Wojna polsko-radziecka” (03.04.)
- *Wyjaśnij, co oznaczało, że po 1918 r. Rzeczpospolita składała się z „trzech nierównych połówek”? Podaj dwa przykłady uzasadniające to twierdzenie.* - temat: „Rzeczpospolita Polska” (07.04)

2. Proszę o przesłanie karty pracy do tematu „Pod rządami sanacji”, najpóźniej do niedzieli 26.04.

3. Proszę podpisać pliki imieniem i nazwiskiem oraz klasą.

4. Tematy i materiał do przerobienia od 15 do 24 kwietnia – tematy i notatki proszę **przepisać** do zeszytu, natomiast ćwiczenia przepiszcie lub wklejcie.

5. Na końcu znajdują się odpowiedzi do ćwiczeń z przerobionych wcześniej tematów. Proszę sprawdzić Wasze i ewentualnie poprawcie.

6. Jeżeli zostanie Wam czasu zagrajcie w grę dydaktyczną na stronie <https://postaci.gwo.pl/#/>, wybierzcie zagadnienia i sprawdźcie swoją wiedzę.

17.04. TEMAT: II Rzeczpospolita: formowanie państwa – powtórzenie wiadomości.

- Przeczytaj z podręcznika z rozdziału *Pierwsze lata niepodległej Polski* podrozdział Reformy Grabskiego s. 200-201. W miarę czasu zachęcam do przeczytania całego rozdziału.
- Przepisz do zeszytu punkt 4 i 5 *To, co najważniejsze* s. 202 Reformy Grabskiego i Skutki reform Grabskiego.
- W ramach powtórzenia wiadomości, proszę przypomnieć i utrwalić sobie wiadomości z powyższego rozdziału. Pomoże w tym podręcznik, notatki i karty pracy, które są w zeszycie.
- Poniżej podaję daty, pojęcia i postacie oraz zagadnienia, które pomogą usystematyzować wiedzę – tak jak zawsze na powtórzeniu wiadomości. Nie trzeba pisać na nie odpowiedzi, ponieważ są one w notatkach. Wystarczy je umieć.
- Dla chętnych (w miarę czasu) film <https://gwo.pl/ksztaltowanie-sie-granic-ii-rzeczpospolitej-p4448> (8 min)

1. Wydarzenia i daty:

odzyskanie przez Polskę niepodległości (dzień, miesiąc, rok)	bitwa warszawska (dzień, miesiąc, rok)
wybuch powstania wielkopolskiego	podpisanie pokoju ryskiego
I powstanie śląskie	bunt generała Żeligowskiego
III powstanie śląskie	uchwalenie konstytucji marcowej
plebiscyt na Warmii i Mazurach	wybór pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

2. Postacie:

- Józef Piłsudski (w omawianym okresie)
- Jędrzej Moraczewski
- Ignacy Jan Paderewski (w omawianym okresie)
- Roman Dmowski (w omawianym okresie)
- Wojciech Korfanty
- Symon Petlura
- gen. Lucjan Żeligowski
- Gabriel Narutowicz
- Stanisław Wojciechowski
- Władysław Grabski

3. Pojęcia:

- Mała konstytucja
- federacyjna koncepcja granic
- inkorporacyjna koncepcja granic
- Orłęta Lwowskie
- plebiscyt
- „cud nad Wisłą”
- Rada Obrony Państwa
- bunt generała Żeligowskiego
- mały traktat wersalski
- Konstytucja marcowa
- reforma walutowa

4. Wydarzenia, które zadecydowały o kształcie granic II Rzeczypospolitej.

5. Bitwa warszawska: przeciwnik, rezultat i konsekwencje.

6. Struktura narodowościowa społeczeństwa polskiego.

7. Ustrój Polski w świetle Konstytucji marcowej.

21.04. i 24.04. TEMAT: Pod rządami sanacji. (2 godziny lekcyjne)

- Przeczytaj z podręcznika rozdział *Pod rządami sanacji* s. 204-211
- Zapoznaj się z notatką i przepisuj ją do zeszytu.
- Wykonaj ćwiczenie, wydrukuj i wklej lub przepisuj je do zeszytu - **prześlij do 26.04.**

Notatka

1. W latach 1923-1926 Polska borykała się z problemami takimi jak:

- rozdrobnienie sejmu i nietrwałość kolejnych rządów;
- kryzys gospodarczy;
- bieda i zacofanie kraju;

Winą za te problemy obarczano polityków.

2. **12 maja 1926 r. marszałek Józef Piłsudski**, na czele wiernych sobie wojsk, dokonał **zamachu majowego**. Po trzydniowych walkach w Warszawie prezydent Stanisław Wojciechowski i premier Wincenty Witos podali się do dymisji.
3. Zamach majowy obalił demokrację w Polsce i wprowadził **autorytarne** rządy **sanacji** tj. obozu piłsudczyków. Prezydentem został **Ignacy Mościcki**. W 1926 r. sejm uchwalił tzw. **nowelę sierpniową**, która wzmacniała władzę prezydenta kosztem uprawnień sejmu. Faktyczne rządy sprawował Piłsudski, który w 1928 r. utworzył własne ugrupowanie: **Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem (BBWR)**.
4. Od 1929 r. powstawały **rządy „pułkowników”**, które prowadziły walkę z przeciwnikami politycznymi. W 1930 r. rozwiązano parlament i aresztowano członków opozycji. W **procesie brzeskim** część z nich skazano na więzienie. Ograniczono również swobody obywatelskie.

5. **23 kwietnia 1935 r.** sejm uchwalił **Konstytucję kwietniową**, która wprowadziła silną władzę prezydencką, a za wartość najwyższą uznała państwo.
6. 12 maja 1935 r. zmarł Józef Piłsudski. Po jego śmierci obóz sanacyjny podzielił się na rywalizujące grupy: zwolenników **gen. Edwarda Rydza-Śmigłego**, którzy prowadzili politykę wewnętrzną oraz **obóz „zamkowy”** prezydenta Mościckiego, który zajmował się polityką gospodarczą. Ministrem spraw zagranicznych pozostał **Józef Beck**.

Ćwiczenie - KARTA PRACY – do odesłania

1. Wymień trzy cechy charakteryzujące autorytaryzm.

-
-
-

2. Ustal, czy zdania są prawdziwe czy fałszywe. Postaw znak X w odpowiednich rubrykach.

Zdanie	Prawda	Fałsz
Nowela sierpniowa wzmocniała władzę parlamentu kosztem uprawnień prezydenta.		
W procesie brzeskim skazano na kary więzienia odpowiedzialnych za zamach majowy.		

3. Uzupełnij tabelę porównującą konstytucje marcową z kwietniową.

Dokument i data jego wydania	Konstytucja marcowa 17 marca 1921 r.	Konstytucja kwietniowa
Rola narodu	Jest suwerenem, czyli najważniejszą władzą w państwie. Uznawany za wartość najwyższą.	
Władza wykonawcza	Rząd • podporządkowany sejmowi. Prezydent • wybierany przez Zgromadzenie Narodowe (połączony sejm i senat); • jego decyzje wymagały zatwierdzenia przez rząd.	Rząd • podporządkowany prezydentowi. Prezydent • wybierany w głosowaniu powszechnym;
Władza ustawodawcza	Dwuizbowy parlament złożony z sejmu i senatu • sejm posiada nadrzędną pozycję wobec innych organów władzy • senat ma niewielkie uprawnienia	
Władza sądowa	Niezawisłe sądy.	Niezawisłe sądy.
Zasada trójpodziału władzy	Zachwiana na korzyść władzy ustawodawczej.	
Prawa i wolności obywateli	Zagwarantowane	

Odpowiedzi do zadań z wcześniej przerobionych tematów.

TEMAT: Walka o granice.

(2 lekcje)

NAZWA SPORNEGO OBSZARU	CO ZADECYDOWAŁO O PRZYNALEŻNOŚCI TEGO OBSZARU?	JAKIE TERENY PRZYŁĄCZONO DO POLSKI?
Wielkopolska	Powstanie wielkopolskie i traktat wersalski.	Większość Wielkopolski (tereny opanowane przez powstańców).
Warmia i Mazury	Plebiscyt (przegrany przez Polskę).	Polska otrzymała skrawki spornych ziem.
Pomorze Gdańskie	Traktat wersalski.	Pomorze Gdańskie bez Gdańska, który ogłoszono wolnym miastem.
Górny Śląsk	Plebiscyt oraz III powstanie śląskie i decyzja ententy.	Polska otrzymała ok. 29% spornego obszaru, z terenami przemysłowymi.
Zaolzie	Rada Ambasadorów	Nie przyłączono żadnych terenów – Polska utraciła Zaolzie.

TEMAT: Wojna polsko-radziecka.

Galicja Wschodnia w polskich rękach!!!

Śpieszymy donieść, że dobiegł końca bój z **Ukraińcami** o Galicję. Po zdobyciu **Lwowa**, w maju **1919 r.** Naczelnik Państwa **Józef Piłsudski** poprowadził ofensywę zakończoną wyparciem wrogich wojsk ze spornego terenu. Humory polskie psują jednak postępy **Armii Czerwonej**, wciąż pracują na Zachód. Na początku **1919 r.** komuniści zdobyli **Mińsk** oraz **Wilno**, a w lutym doszło do starć z wojskami polskimi. Nasza armia odebrała wrogowi zajęte miasta. W chwili tryumfu Naczelnik podjął jednak decyzję o **wstrzymaniu** ofensywy. Za większe zagrożenie uznał bowiem „białych” generałów rosyjskich niż **bolszewików**.

Umowa z Petlurą. Kijów zdobyty.

Realizując ideę **federacyjną** państw Europy Środkowo-Wschodniej, która łączyłby sojusz z Polską, Józef Piłsudski podpisał w **1920 r.** sojusz z dowódcą **wojsk ukraińskich** – Semenem Petlurą. Na jego mocy Polacy uznali niepodległość **Ukrainy**, a ta zrzekła się **Galicji Wschodniej**. Wspólna akcja obu armii doprowadziła do ofensywy przeciw **bolszewikom** i zajęcia **Kijowa** w maju **1920 r.**

Ofensywa bolszewików

Wspólna akcja z Ukraińcami odniosła sukces, jednak na krótko. Radziecka **ofensywa** ruszyła w połowie maja **1920 r.** i szybko okazało się, że jej celem jest **Warszawa**. Utrata **Kijowa** w początkach czerwca, a potem **Wilna**, **Grodna** i **Białegostoku** w lipcu ukazały czarno na białym powagę i grozę sytuacji. Społeczeństwo zjednoczyło się w walce o utrzymanie niepodległości. Na początku lipca powstała **Rada Obrony Państwa** i ogłoszono apel „**Ojczyzna w niebezpieczeństwie**”, wzywający do obrony kraju. Odpowiedziało na niego **100** tysięcy ochotników.

Decydujące starcie pod Warszawą

Gdy w **sierpniu 1920 r.** Armia **Czerwona** dotarła pod Warszawę, Naczelnik **Piłsudski** podjął decyzję o ataku wojsk polskich z nad rzeki **Wieprz**. Jego przeprowadzenie oznaczało konieczność utrzymania stolicy, nim polskie oddziały zostaną przygotowane. Bohaterska obrona miasta trwała od 13 do 16 sierpnia 1920. Straty były ogromne, ale Warszawa została utrzymana. **16 sierpnia** ruszyła polska kontrofensywa. Wbiła się na tyły armii bolszewików i rozgromiła siły atakujące stolicę. Sukces Polaków był tak ogromny i nieoczekiwany, że nazwano go „**cudem nad Wisłą**”. Wojska radzieckie w panice zaczęły uciekać na wschód.

Ustalenie granic

Klęska wojsk radzieckich we wrześniu w bitwie nad **Niemnem** przypieczętowała porażkę **Armii Czerwonej**. W październiku obie strony zawarły rozejm, a w marcu 1921 r. w Rydze podpisano traktat pokojowy. Na jego mocy ustalono **wschodnią** granicę Rzeczypospolitej. Koncepcja **federacyjna** Piłsudskiego poniosła klęskę. Naczelnik liczył jeszcze na porozumienie z Litwą, ale na przeszkodzie stanęła sprawa **Wilna**. Większość mieszkańców miasta stanowili Polacy, Piłsudski postanowił więc je odzyskać. W tym celu w 1920 r. upozorował **bunt gen. Żeligowskiego** który zajął miasto wraz z okręgiem i ogłosił tam powstanie **Litwy Środkowej**. Po dwóch latach przyłączono ją do Polski. Na wieść o tym Litwa ogłosiła **stan wojny** z Polską.